

ZAPISNIK

Sa 18. sednice Komisije za žalbe održane 27.6.2013. sa početkom u 18 sati, u prostorijama Saveta za štampu.

Prisustni članovi Komisije: Tamara Skrozza, Ljiljana Smajlović, Petar Jeremić, Stojan Marković, Aleksandar Đivuljskij, Božo Prelević, Zoran Ivošević, Nebojša Spaić, Filip Švarn, Predrag Azdejković i Vlado Mareš.

Odsutni članovi Komisije: Nebojša Spaić

Ostali prisutni: Nevena Krivokapić iz advokatske kancelarije „Stojković & Prekajski“, koja zastupa NIN i Gordana Novaković, generalna sekretaraka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Igora Marinkovića na tekst objavljen u NIN-u
2. Razmatranje žalbe Dragana Đilasa na tekst objavljen u „Kuriru“
3. Razmatranje žalbe Zorana Radovanovića na tekst objavljen „Večernjim novostima“
4. Razmatranje žalbe Nina Brajovića na tekst objavljen u „Politici“
5. Razno

1. Članovi Komisije Zoran Ivošević, Božo Prelević i Filip Švarn istakli su na početku rasprave da o navodima žalbe uopšte ne treba raspravljati, već žalba treba da se odbaci jer je nije podnela osoba koja je zastupnik udruženja SNP „Naši“ na koje se delom odnosi sporni tekst „Regrutni centri mržnje“, objavljen u NIN-u 23.maja 2013. Generalna sekretarka je objasnila da udruženje nije registrovano, pa samim tim nema ni zakonskog zastupnika, a da je Igor Marinković u dopisu naveo da je šef Informativne službe te organizacije. Ivošević, Prelević i Švarn su istakli da se ne može samo na osnovu nečije izjave utvrditi da ni da li je on zaista član te organizacije, a posebno ne da li ima prava da je zastupa. Da žalbu treba odbaciti smatrao je i Vlado Mareš, koji rekao i da, po njegovom mišljenju, tekst uopšte nije problemstičan sa stanovišta poštovanja Kodeksa novinara i dodao da veruje kako SNP „Naši“ koriste mogućnost podnošenja žalbe za svoju promociju.

Članovi Komisije Predrag Azdejković i Petar Jeremić smatrali su da žalbu ne treba odbaciti. Jeremić je istakao da je NIN već prihvatio da objavi reagovanje koje je u ime SNP „Naši“ uputio Igor Marinković, što znači da on za njih jeste predstavnik te organizacije. Predrag Azdejković je postavio pitanje da li ovo znači da će Komisija i ubuduće odbacivati žalbe svih neregistrovanih udruženja i dodao da veruje da to ne može da bude kriterijum.

Kako se za odbacivanje žalbe bez ikakve dalje rasprave izjasnilo pet članova Komisije (Ivošević, Prelević, Švarn, Mareš i Marković), što nije bilo dovoljno za donošenje odluke, rasprava je nastavljena. Na predlog Bože Prelevića, većina članova Komisije glasala je da se žalba odbaci, ali da se u obrazloženju ipak skrene pažnja na to da je u tekstu bilo profesionalnih propusta. Za ovakvu odluku glasalo je osam članova Komisije: Skrozza, Švarn, Prelević, Ivošević, Marković, Mareš, Đivuljskij i Smajlović, dok su protiv glasala dva člana: Azdejko i Jeremić.

Božo Prelević je istakao da u tekstu ima problematičnih navoda, poput onog „ima onih koji su spremni da veruju da su SNP „Naši“ samo jedna od ultradesničarskih organizacija u Srbiji osnovana odlukom FSB, ruske obaveštajne službe, da se u Srbiji proširi geostrateški uticaj i delovanje Rusije“. Tamara Skrozza je navela da za nju veći problem nepotpisne fotografije uz tekst, za koje se ne zna kada su i gde snimljene, a koje mogu da dovedu čitaoca u zabludu.

Petar Jeremić i Ljiljana Smajlović su podsetili da je NiN, postupajući po profesionalnim standardima, već objavio reagovanje i time omogućio organizaciji SNP „Naši“ da demantuje navod za koji autor teksta nije pružio dokaze. Komisija je nakon rasprave, zaključila da se žalba odbacuje jer ne ispunjava uslove propisane Poslovníkom o radu Komisije za žalbe, ali da u obrazloženju treba podsetiti redakcije na obavezu da arhivske fotografije moraju biti potpisane u skladu sa pravilima koja propisuje Kodeks.

2. U toku rasprave o žalbi Dragana Đilasa na tekst objavljen u listu „Kurir“, članovi Komisije su istakli da redakcija nije pružila nikakav dokaz koji bi potvrdio tačnost informacije da je Đilas podigao iz banke četiri miliona evra u kešu, kako je to navedeno u tekstu „Za džeparac Đilas digao četiri miliona evra iz banke“, objavljenom 2.juna u štampanom izdanju lista, odnosno „Ojadio banku: Đilas digao četiri miliona evra u kešu“, objavljenom u onlajn izdanju 1.juna 2013. Prema rečima Ljiljane Smajlović, i sam „Kurir“ u odgovoru na žalbu ne tvrdi da je njihova prvobitna informacija tačna, već da „u redakciji ne rade pripadnici bezbednosnih struktura koji raspolažu uređajima za prisluškivanje i praćenje kretanja, tako da se od njih ne može očekivati da imaju stopostotno tačne podatke o životu, radu i kretanju ličnosti o kojima javnost ima opravdan interes da zna“. List je, u odgovoru na žalbu, naveo da Đilas nije novac podigao sa privatnog računa, ali da je otprilike toliko trebalo isplatiti sa računa firme čiji je vlasnik na osnovu prenosa, kako list tvrdi, fiktivnog udela u vlasništvu bivše žene Dragana Đilasa. Smajlovićeva je dodala i da „Kurir“ ničim nije objasnio žurbu da objavi informaciju koju kasnije pokušava da potvrdi. Filip Švarn je istakao da je list postupio neprofesionalno, neetički i nečasno puštajući netačnu informaciju na dan održavanja lokalnih izbora. On je dodao da je Kodeks prekršen i u delu koji se odnosi da novinar ne sme slepo da veruje izvoru informacije. Vlado Mareš i Božo Prelević rekli su da je i iz ostalih naslovnih strana koje su priložene uz žalbu vidljivo da je reč o kampanji koju list vodi protiv jednog čoveka. Na predlog Bože Prelevića, Komisija je jednoglasno odlučila da je „Kurir“ ovim tekstom prekršio tačke 1,2 i 4 iz odeljka Istinitost izveštavanja i tačku 2 iz odeljka Novinarska pažnja.

3. Razmatrajući žalbu dr Zorana Radovanovića, članovi Komisije Ljiljana Smajlović i Božo Prelević su naglasili da pisanje na način na koji je to uradila novinarka „Novosti“ veoma opasno. Tekst kako su ocenili, izaziva kod ljudi neopravdan strah od vakcinacije što može imati ozbiljne posledice. Na predlog Ljiljane Smajlović, Komisija je jednoglasno odlučila da su spornim tekstom „Hoće li devojčice biti vakcinisane protiv raka grlića materice“, objavljenim 31.maja 2013. „Večernje novosti“ prekršile odredbe Kodeksa novinara Srbije koje se odnose na obavezu novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom i da ne sme slepo da veruje izvoru informacija, odnosno „mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima. Komisija je odlučila i da je tekstom prekršena i odredba Kodeksa koja novinaru zabranjuje da među ljude unosi neopravdan strah.

4. Član Komisije Petar Jeremić je pre otvaranja rasprave o žalbi Nina Brajovića rekao da se izuzima iz debate i odlučivanja, budući da je, kao i Brajović, vodio sudski spor sa Petrom Stojanovićem, te da bi se zbog toga moglo smatrati da će biti pristrasan. Brajović je žalbu podneo jer je „Politika“, po njegovoj oceni, netačno informisala javnost o toku njegovog suđenja sa Stojanovićem, samo na osnovu izjave samog Stojanovića. Na predlog Filipa Švarma, nakon kraće rasprave, Komisija je jednoglasno odlučila da je „Politika“ prekršila Kodeks novinara Srbije u delu koji se odnosi na istinitost izveštavanja i obavezu novinarske pažnje.

5. Članovi Komisije obavešteni su da će u narednih šest meseci sednicama predsedavati Zoran Ivošević (predstavnik javnosti), dok će na mestu zamenika predsedavajućeg u istom periodu biti Stojan Marković (predstavnik Lokal presa).

Sednica je završena 19.40 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajuća

Tamara Skrozza